

Jaarverslag 2021

Inhoud	pagina	1
Voorwoord		2
Weersomstandigheden		3
Weidevogels		5
Gebied Nijeveen		5
Gebied Wanneperveen		6
Visdiefjes		8
Ringen van vogels		10
LTO en Ondernemersfonds		11
Torenavalken		13
Oeverzwaluwen		14
Nieuwe oeverzwaluwenwand		17
Uilen		19
Steenuilen		19
Gebied Koekange		20
Gebied Veendijk en Darp		21
Gebied Nijeveen		21
Bosuilen		22
Kerkuilen		23
Gebied Mastenbroek		24
Gebied 't Hoge Land		25
Gebied Wanneperveen		25
Gebied Nijeveen en Veendijk		26
Gebied Koekange en De Wijk		26
Slechtvalken		28
Bijeneters		31
Kleine plevier		34

Voorwoord

Het afgelopen seizoen was een zeer bijzondere. Helaas is Klaas Klomp, een enorm betrokken bestuurslid en vrijwilliger, dit jaar overleden.

Een voorjaar zoals wij dit jaar hebben meegemaakt, kunnen wij ons bijna niet meer voor de geest halen. Een korte winter die daarop direct gevolgd werd door een korte lente. Daaropvolgend kregen wij te maken met een constante noordelijke stroming die bijna drie maanden het weer bepaalde in onze omgeving met als gevolg dat het met de temperaturen niet wilde vloten en het te koud was voor de tijd van het jaar.

Door de corona perikelen was het niet mogelijk om onze startavond, die wij normaal gesproken in maart laten plaatsvinden, te organiseren. Toch zijn wij er redelijk in geslaagd onze normale activiteiten, al was het dan ook in aangepaste vorm, te verrichten.

Het bestuur van onze vogelwerkgroep gaf ook veranderingen te zien. Harry Talen is afgetreden als penningmeester en Henk Tebberman heeft die taak overgenomen. Vermeldenswaard is dat het aantal donateurs en vrijwilligers is toegenomen.

Tijdens de afgelopen wintermaanden heeft het bestuur niet stil gezeten. Grote vraag was natuurlijk hoe wij met de huidige situatie van de corona ook in de toekomst voldoende aandacht kunnen geven

aan onze activiteiten. Blijven de huidige maatregelen intact of krijgen wij voldoende ruimte om weer ongestoord en onbelemmerd onze werkzaamheden kunnen verrichten?

Voor de vogelwerkgroep zelf staat een groot project op het programma. Ons voornemen is een nieuwe zwaluwenwand aan te leggen op het Industrieterein Noord in Meppel. Veel voorwerk is verricht en veel hobbels zijn genomen. Toch kunnen wij u mede delen dat met de aanleg van de wand dit najaar een start gemaakt wordt.

Namens het bestuur Hilbert Folkerts

AVG wetgeving (privacy wet)

Zoals u weet is de nieuwe AVG wetgeving in werking getreden. Voor de volledige omschrijving van onze AVG maatregelen verwijzen wij u naar onze website.

Weersomstandigheden in het voorjaar

Evenals voorgaande jaren zijn de weersomstandigheden in het vroege voorjaar zeer bepalend voor het daar opvolgend broedseizoen van vele vogelsoorten. Vooral dit voorjaar werd dit overduidelijk. De korte winter in februari, gevolgd door een korte lenteweek en daarna een lange koude periode. Vele vogelsoorten begonnen daarom veel later aan hun broedseizoen. Daarom is een korte beschrijving van de weersomstandigheden in het voorjaar op zijn plaats.

Maand februari

Met gemiddeld 4,3 °C tegen 3,9 °C was februari zachter dan normaal, maar de maand kende een opvallende overgang van een winterse week naar een week vroeg lenteweek. Tot en met 5 februari hadden we te maken met een zuidelijk gelegen westelijke stroming. Het was wisselvallig en (vrij) zacht. In de avond van 6 februari en op 7 februari vond een markante kou-inval plaats waarbij de temperatuur tot ruim onder het vriespunt daalde. De kou-inval ging gepaard met veel wind en flink wat sneeuw. We beleefden een volop winterse week. Tijdens de vorstperiode was het eerst bewolkt met op 8 februari nog sneeuw, daarna werd het steeds zonniger. De laatste vier dagen van de winterse periode werd volop geschaatst. Op de laatste dag van de winterperiode, 14 februari, liep de temperatuur overal op tot (ruim) boven nul. Vanaf 19 februari hadden we te maken met een zuidelijke stroming en werd het zonnig en zeer zacht, voorjaarsachtig weer met maximumtemperaturen rond of boven 15°C.. Nog nooit zo vroeg in het jaar kwam de temperatuur zo vaak boven 15 °C.

Weer in maart;

De gemiddelde temperatuur week in maart met 6,4 °C nauwelijks af van het langjarig gemiddelde van 6,5 °C. De maand begon met rustig weer. Overdag was het zonnig met de eerste dagen temperaturen ruim boven normaal, maar in de nachten temperaturen net boven of rond het vriespunt. Vanaf de 4e draaide de wind naar het noorden en werd het kouder. Vanaf 8 maart werd het wisselvallig. Dit duurde tot 16 maart. Daarna werd het rustig weer met temperaturen onder normaal. Overdag temperaturen van rond een graad of acht, 's nachts temperaturen rond het vriespunt. Vanaf de 23e steeg de temperatuur weer tot boven normaal. Maart sloot af met een paar warme dagen van temperaturen boven de 20°. De maand was vrij droog. De eerste week viel er nauwelijks neerslag. Daarna werd het wisselvalliger. Op 10 en 11 maart trok er een storm over het land. Ook 12 en 13 maart waren natte en onstuimige dagen. Vanaf de 19e werd het weer rustiger. Eind maart vielen er regelmatig maartse buien.

Maand april;

Met een gemiddelde temperatuur van 6,7 °C was april een zeer koude maand. De eerste dag van de maand stroomde koude lucht het land binnen. In onze omgeving kwam de temperatuur niet boven de 10 °C. Vanaf 5 april passeerde een koufront dat werd gevolgd door talrijke sneeuw- en

hagelbuien. De temperatuur liep verder terug en op de 6e was het circa 5 °C. In de nacht en vroege ochtend koelde het af tot rond het vriespunt waardoor de hagel en sneeuw plaatselijk tijdelijk bleven liggen. Pas vanaf de 16^e werd het iets warmer. Vanaf 22 april lagen de temperaturen wederom beneden normaal. Eind april eindigde, op een paar dagen met redelijke temperaturen na, te koud voor de tijd van het jaar.

Maand mei;

Deze maand was zeer koud, nat en somber en was hiermee de derde koude maand op een rij. Begin mei was koud. Vanaf 3 mei kregen wij te maken met veel wind. Daarna werd het koud met temperaturen van amper 10 °C. Vanaf 8 mei werd het warmer maar vanaf 10 mei werd het weer kouder met veel neerslag en ging de temperatuur naar 14 °C. Vanaf 20 mei werd het onstuimig. De volgende dagen haalden wij amper de 13°C met veel buien. De maand eindigde met een paar warmere dagen. Normaal worden er 11 warme dagen (waaronder 4 zomerse dagen) genoteerd. Deze maand echter slechts 3 warme dagen en geen zomerse dag. In onze omgeving viel 2x zoveel regen als normaal met zelfs in Brabant plaatselijk wat sneeuw.

Weidevogels

Dit seizoen hebben Herman Bus, Bonne Bus, Jelmer Bakker, Jans Bijker en Klaas Tuut zich ingezet om de weidevogellegfels te beschermen.

Eind februari was het zacht weer en op tal van plaatsen zagen wij al Kieviten verschijnen. Totdat wij in de tweede week van april te maken kregen met koud weer en veel wind. Dit weertype was hardnekkig en heeft het hele voorjaar geduurd. Door het koude weer in april begonnen de weidevogels later met de eileg. Dit voorjaar werd het eerste Kievitsei in onze regio gevonden op 21 maart. Dat is beduidend later in het seizoen dan de voorgaande jaren.

Pas geboren jonge Kieviten

Gebied Nijeveen

Onze nadruk lag op het gebiedje aan de Dekkersweg in Nijeveen. Vorig jaar zaten er redelijk veel weidevogels. Dit jaar waren wij benieuwd hoe het zich dit voorjaar zou ontwikkelen. Zoals het zich liet aanzien waren er wat minder weidevogels in vergelijking met vorig jaar aanwezig. Vanaf 21 maart werden de eerste legfels van kieviten gevonden. De weken erna werden er steeds meer nesten gevonden. Wel was er een verandering in het gebied. Twee kavels, wat vorig jaar grasland was, werd in april omgezet naar maïsland. Ook vonden er meer werkzaamheden plaats op de graslanden. Dit had grote gevolgen. Tijdens de werkzaamheden zijn de nesten gespaard gebleven, maar de aantrekkingskracht op meeuwen, roeken, kraaien, reigers en ooievaars was enorm. In totaal werden er 30 kievitsnesten gevonden op 4 kavels. Door en tijdens de werkzaamheden, die een versturende factor was op de aanwezigheid van de broedende vogels en een zeer grote aantrekkingskracht had op predatoren, werden er 20 gepredeerd.

Wat later in het voorjaar zijn er nog een paar nesten bijgekomen. Van al die aanwezige nesten zijn van 13 stuks de eieren uitgekomen. Wanneer de eieren zijn uitgekomen, ben je pas op de helft van de broedpoging. Nu moeten de jongen nog vliegvlug worden. Door de koude weersomstandigheden was dat bepaald niet makkelijk voor de jonge vogels. Kleine insecten ontbraken grotendeels en dit kon je ook zien aan de jongen die vliegvlug geworden zijn. In totaal hebben wij 3 jongen gezien die het waarschijnlijk gered hebben. Dit was grotendeels te danken aan een plas water, die achter in een weiland aanwezig was en waar de jonge vogels zich ophielden. Hier zullen nog wat muggen e.d. aanwezig geweest zijn.

In het algemeen was het landelijk gezien niet zo'n slecht seizoen. De werkzaamheden op het platteland vonden later in het voorjaar plaats, zodat jonge vogels hiervan profiteerden. De vroege legfels van de kievit hadden het echter moeilijk.

Gebied Zomerdijk

De weidevogels aan de Zomerdijk waren laat in het seizoen begonnen met de eileg. In eerste instantie gingen wij ervan uit dat er slechts een paar kieviten zouden gaan nestelen, maar later in april trok het aantal broedparen wat aan. Door verschraling (het land wordt niet meer bemest) zie je wel een sterke toename van pitrus. Hierdoor neemt het aantal ganzen toe en zien wij een afname van de weidevogels. Tot zelfs laat in mei troffen wij nog nieuwe nesten aan. Wat wel opviel was dat wij de aantallen van de voorgaande jaren niet zouden halen. In de vierde week van april werden ook de eerste tureluurnesten gevonden. Ook werden er minder eendennesten gevonden. De taling, die de voorgaande jaren in dit gebied broedde, hebben wij niet meer aangetroffen. Wel werd er nu een nest van de slobbeend gevonden. Voor het eerst hadden wij nu een paartje wulpen, dat hier hun nest had gemaakt. Wat ook opviel was dat er minder graspiepers waren. Bijzonderheden kom je ook altijd tegen en dit voorjaar werd er een reekalf aangetroffen en vloog er een koninginnenpage rond. Deze vlinder hadden wij hier nog niet eerder gezien.

Koninginnenpage

jonge reekalf

Totalen van het gebied

Kievit	6 broedparen
Tureluur	5 broedparen
Wulp	1 broedpaar
Slobeend	1 broedpaar
Wilde eend	1 broedpaar
Graspieper	11 broedparen

Visdiefjes

De voorgaande jaren arriveerden de visdiefjes vanaf half april bij hun broedlocatie. Dit jaar werden de eerste visdiefjes waargenomen in Meppel op 20 april en op 28 april waren er activiteiten boven het dak van een bedrijfspand van de Scania, waarop ze al jaren broeden. Op 5 mei telden wij nu ongeveer 20 stuks bij de broedlocatie. De aantallen namen vanaf deze tijd fors toe en ook werden nu baltsvluchten waargenomen. Dat hield dus in dat wij niet lang meer hoefden te wachten voordat de eerste eieren gelegd zouden worden.

Verloop van het broedseizoen;

Evenals voorgaande jaren hebben de heren Henk Tebberman, Jans Bijker en Hilbert Folkerts de ontwikkelingen van de kolonies in Meppel nauwgezet in de gaten gehouden. Op 19 mei werd het eerste bezoek aan de kolonie bij de Scania gebracht en troffen wij maar liefst 44 nesten aan. Opvallend was dat er op bepaalde gedeelten van het dak veel water stond. Enkele aanwezige nesten waren daardoor opgehoogd, zodat de eieren niet in het water lagen maar de meeste visdiefjes maakten hun nesten op de wat drogere gedeeltes van het dak. De nesten, die in het natte gedeelte van het dak lagen, werden in een later stadium meestal verlaten. Op 26 mei was het aantal nesten gegroeid naar 53. De volgende weken groeide het aantal nesten tot maximaal 84. Het daadwerkelijk aantal broedparen ligt echter lager. Van bepaalde nesten waren eieren verdwenen of de nesten werden verlaten. Ook bij sommige nesten, waar bijv. 1 ei was gelegd, kwamen niet meer eieren bij (normaal legt een visdiefje 3 eieren). Dus enkele nesten zijn verlaten of door predatie zijn de eieren verloren gegaan. De visdiefjes zijn dan begonnen met een vervolglegsel (tweede broedpoging). Door het aantal nesten met de daarin gelegde eieren te noteren, krijg je ook zicht op de nesten, die mislukt zijn. Van alle nesten zijn er 64 eieren niet uitgekomen of de nesten waren verlaten. Van 10 nesten zijn 2 van de drie eieren uitgekomen en de overige 54 eieren lagen in nesten die waarschijnlijk door te vochtige omstandigheden van de locatie van het nest dan ook verlaten waren. Wij gaan ervan uit dat dit seizoen 66 paartjes jongen hebben gekregen in deze kolonie. Bijzonderheid zijn de verschillen tussen de eieren wat betreft de kleurstelling. Van donkerbruine eieren tot zeer lichte eieren (zelfs een paar licht blauwe eieren). Dit jaar hadden wij voor het eerst een nest met 5 eieren. Hiervan zijn 3 eieren uitgekomen.

nestje met 5 eieren

nestje met lichtblauw ei

Op een ander dak van het bedrijf Aarnink werden 5 nesten aangetroffen, maar deze waren op een gegeven moment allemaal verdwenen. De oorzaak hiervan was niet duidelijk.

Door zoveel mogelijk jongen te ringen kregen wij een goed beeld van de aantallen. Dit seizoen zijn er in totaal 86 jongen geringd. Het kan zijn dat er een paar jongen de dans zijn ontsprongen en niet van een ring zijn voorzien maar dat aantal is miniem. Wij gaan ervan uit dat er 90 jongen zijn uitgevlogen. De 66 broedparen hebben dus gemiddeld 1,36 jong per paar groot gebracht. Landelijk gezien een hoog percentage.

Ringen van vogels

Al jaren worden er vogels geringd. Deze ring bevat gegevens, zoals ringdatum en de ringlocatie, die in de landelijke database van het vogeltrekstation worden opgeslagen. Op deze manier krijgen wij o.a. inzicht in leeftijd en trekgedrag van vogels. Moderne technieken zoals zendertjes en geolocators geven nog meer inzicht in vooral trekgedrag van vogels. Alleen het toepassen van deze technieken is kostbaar.

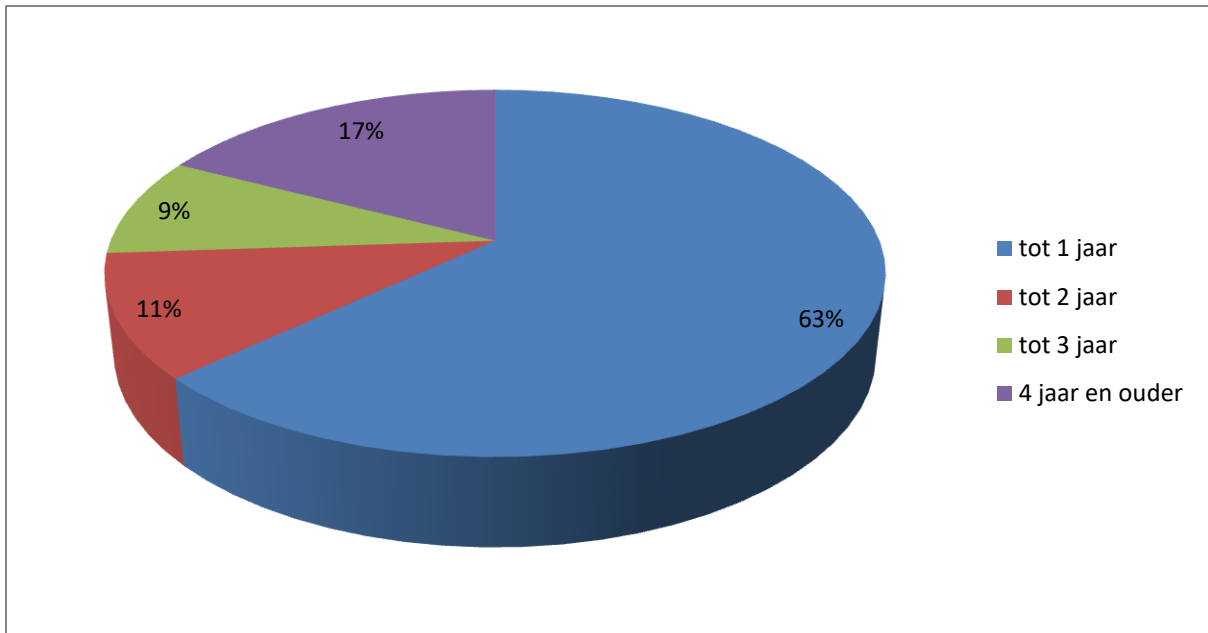
De impact van de winter op o.a. de uilen;

Het wintertje met een tijdsduur van een week had grote gevolgen voor o.a. kerkuilen. Ook de lange en natte koude periode erna had natuurlijk grote gevolgen. In het weekend van 6 en 7 februari daalde de temperatuur hard wat gepaard ging met een harde ijzige noordenwind. Op 7 februari begon het te sneeuwen wat aanhield tot de middag van 8 februari. De kou hield toen aan tot het volgende weekend. Tijdens dit winterse weekje werden op maandag 9 februari de eerste dode kerkuilen al gemeld. De ringer, in dit geval Hilbert Folkerts, krijgt van de ringcentrale bericht over gevonden ringen die door hem zelf zijn aangebracht. De dagen erna werden nog enkele ringen van dode kerkuilen aangemeld bij de ringcentrale van het vogeltrekstation.

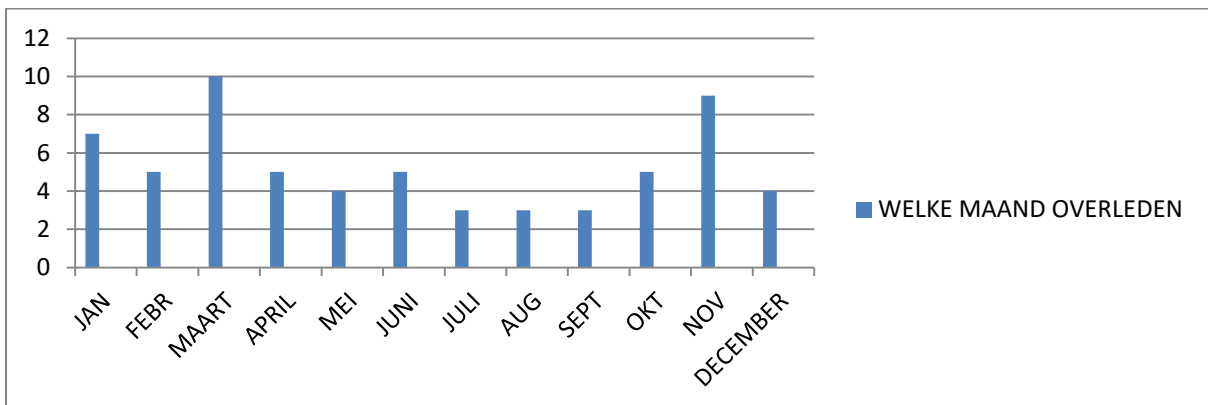
Aantal dode kerkuilen in het begin van dit jaar;

24 jan.	2 stuks
2 febr.	1 “
7 febr.	6 “ (begin koude weer gepaard met sneeuwval)
10 febr.	1 “
19 febr.	1 “

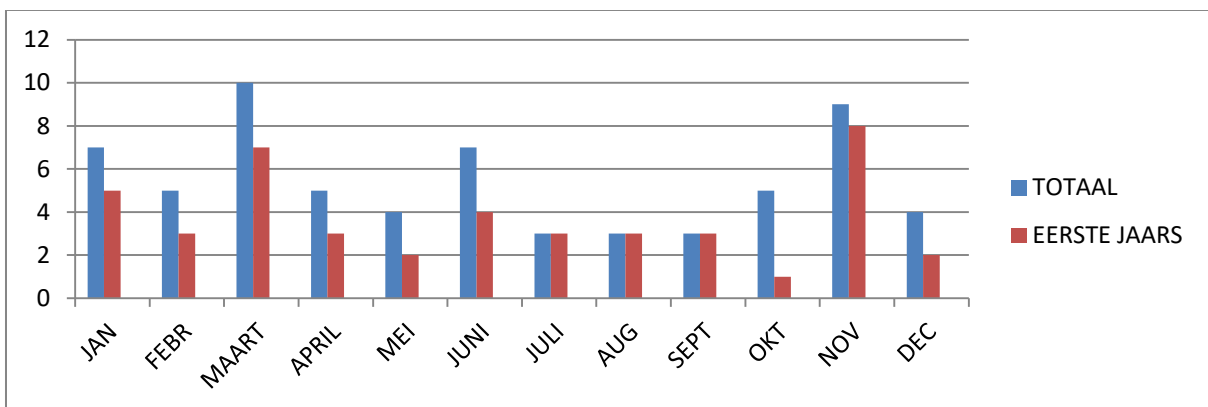
Wat opvalt zijn de gevonden dode kerkuilen op 7 februari wat precies overeenkomt met de inval van de winter. De zwakste vogels waren direct aan de beurt. Daarna werden er wel dode uilen gemeld maar van een piek kunnen wij niet spreken. De aanmeldingen liepen door tot ongeveer half maart. In totaal zijn er tot deze tijd 19 meldingen geweest van dode uilen. Deze uilen zijn door Hilbert Folkerts geringd. Rekening houdend met dat lang niet alle dode vogels gevonden worden, kan men zich voorstellen wat voor impact dit wintertje had op de populatie kerkuilen. Het geeft wel aan dat de afgelopen jaren de populatie weinig te lijden gehad heeft van de weersomstandigheden tijdens de winters, maar dat nu een fors herstel heeft plaatsgevonden. De afgelopen jaren zijn er veel jonge uilen geringd, maar wat leren wij hier nou van? Door het vele ringen krijg je ook aan de hand van terug gevonden dode vogels een beeld van waar ze naar toe gaan, hoe ver ze weg trekken en hoe oud ze worden. Aan de hand van de ringgegevens van Hilbert Folkerts van de afgelopen 3 jaar hebben wij de volgende gegevens op een rijtje gezet. Van de 64 terugmeldingen van dode kerkuilen bleken maar liefst 39 jonger dan een jaar. Er waren 14 meldingen van dode uilen tot 3 jaar oud, 6 tot 5 jaar oud, 4 tot 8 jaar oud en 1 had de leeftijd van 12 jaar oud bereikt. Hieruit blijkt dat het merendeel van de jonge uilen niet ouder wordt dan een jaar.

Dit grafiek geeft duidelijk aan dat de meeste sterfte onder de kerkuilen (63%) plaats vind wanneer de uilen nog geen jaar oud zijn.

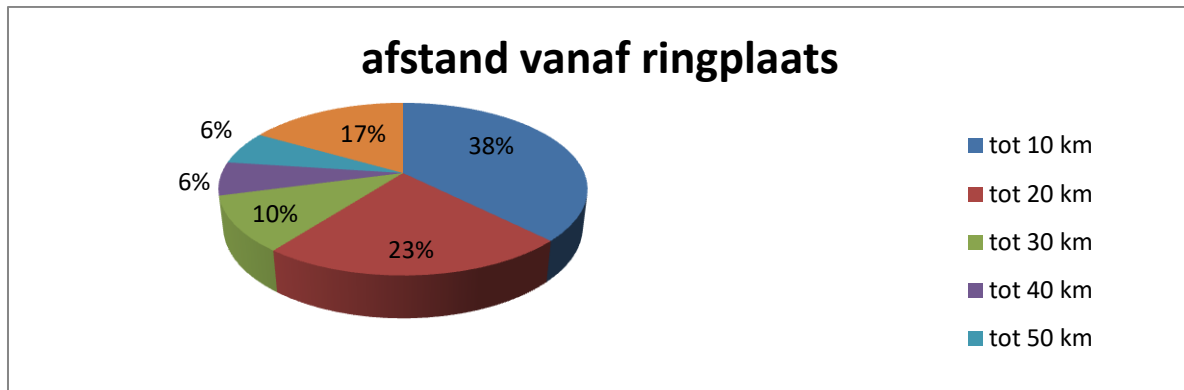

Deze grafiek geeft duidelijk aan wanneer er de meeste sterfte is onder de kerkuilen van ons werkgebied.

Deze grafiek geeft aan dat bijv. in november bijna alle gevonden dode uilen jongen zijn van het voorgaande broedseizoen.

Ook zijn er enkele bijzonderheden te vermelden. Bij de familie Schoonvelde in Koekange vloog een jonge uil 121 km. bij zijn geboorteplaats weg en kwam aan zijn eind in Nieuwkoop. De jonge uil, die geringd was bij de fam. Spijker in Genemuiden was ook reislustig en vloog naar Dirksland. De koploper was een uil die geringd was bij de fam. v.d. Linde in Kolderveen en deze werd dood aangetroffen In Brielle, een afstand van zijn geboorteplaats van 165 km.

Hier is duidelijk te zien dat de meeste jonge kerkuilen niet ver van hun geboorteplaats wegvliegen en dat slechts 17% verder wegtrekt dan 50 kilometer.

LTO en Ondernemersfonds

De lokale LTO heeft een voorstel ingediend bij het Ondernemersfonds in Meppel om gelden te verkrijgen voor o.a. nestbetaling voor weidevogels tot een maximum van 50 nesten (alleen de nesten waarvan de eieren zijn uitgekomen) en het plaatsen van 10 palen die voorzien zijn van een nestkast voor torenvalken. Dit ingediende plan van LTO werd gehonoreerd door het Ondernemersfonds en onze vogelwerkgroep is benaderd om praktische invulling te geven aan het weidevogelplan en het plaatsen van de torenvalkkasten. Vliegvlug heeft hier positief op gereageerd. Materiaal voor het maken van de nestkasten voor de torenvalken werd aangeschaft en de heren Klaas Klomp, Jans Bijker en Hilbert Folkerts zijn aan de slag gegaan om 10 nestkasten te maken. Tevens zijn wij op zoek gegaan naar lantaarnpalen om de nestkasten aan te bevestigen. Dit is gelukt en in augustus zijn de palen met nestkasten door Jan Roelof Klaassen en Hilbert Folkerts op 10 verschillende adressen in de gemeente Meppel geplaatst.

Klaas bezig met het maken van de torenvalkkasten

Met de weidevogels zat het niet mee. Veel nesten werden gepredeerd zodat hier geen betaling tegenover stond. Van slechts 15 nesten zijn de eieren uitgekomen.

Torenvalken

Het zat de torenvalken dit seizoen niet mee. Het lange koude voorjaar heeft hierin natuurlijk een rol gespeeld. Diverse nestkasten bleven onbezet en wat ook opviel was dat ze veel later begonnen met de eileg. Tijdens de eerste controle in april van de nestkasten troffen wij geen enkel broedgeval aan. Voorgaande jaren hadden wij tijdens de eerste controle eind april of begin mei al diverse bezette nestkasten waarin de torenvalken hun eieren gelegd hadden. Wij moesten wachten tot half mei totdat de valkjes waren begonnen met hun broedsel. Ook was de bezetting van de nestkasten laag te noemen. Slechts 6 nestkasten waren bezet. In Nijeveen hadden wij 4 nestkasten bezet en aan de Veendijk 2. Wel kregen wij melding vanuit Koekange dat daar nu in een nestkast een paartje torenvalken tot broeden is overgegaan.

Vanaf 1 juli waren de jonge valkjes groot genoeg geworden om te kunnen ringen. Dat is een maand later dan voorgaande jaren. Het aantal aanwezige jongen in de nestkasten was aan de lage kant. De 4 nestkasten in Nijeveen brachten in totaal 16 jongen op en de 2 nestkasten op de Veendijk 7 jongen. Ook van de omliggende vogelwerkgroepen kregen wij informatie over de slechte bezetting van de nestkasten van de torenvalken. Hoe het totaalbeeld in Nederland er uit gaat zien dat weten wij nog niet maar het zal ons niet verbazen dat het aantal broedgevallen en daarbij natuurlijk ook het aantal uitgevlogen jongen in vergelijking met de voorgaande jaren drastisch naar beneden zal gaan.

Gegevens;

Oosterhuis	5 jongen
Benak	4 jongen
v. Zandwijk	4 jongen
Duker	3 jongen
De Groot	4 jongen
Gortz	3 jongen

Foto Arjan Schadenberg

Oeverzwaluwen

De eerste oeverzwaluwen werden bij Tweeloo waargenomen op 30 maart. Ook bij het wandje op het industrieterrein Noord in Meppel vlogen er nu ook een paar rond. De weken erna wilde het niet vloten met de toename van het aantal zwaluwen. Pas begin mei konden wij spreken van een duidelijke toename bij de wand op Tweeloo van de aantallen oeverzwaluwen. Bij de wand op het industrieterrein Noord bleken op een paar na alle zwaluwen weer verdwenen. Bij de zandwinning aan de Bremenbergweg werden ruim 100 nesten geteld. Ook hier waren op een gegeven moment de oeverzwaluwen verdwenen. Zoals het zich liet aanzien, bleef dit jaar alleen de kolonie bij Tweeloo over.

Ontwikkelingen bij Tweeloo

De oeverzwaluwenwand bij Tweeloo bestaat uit 16 betonsegmenten die tegen elkaar aan zijn geplaatst. Deze wand is in totaal ruim 70 meter lang bij 2,5 meter hoog en voorzien van meer dan 450 mogelijke nestgaten.

De oude nestgaten moesten weer met zand gevuld worden. Normaliter wordt die klus door een grote groep vrijwilligers in een halve dag geklaard. Door de coronamaatregelen is dat dit jaar vanaf 13 maart in kleine groepjes verspreid over enkele weken gedaan.

De nestgaten worden gevuld met zand

Hoewel op 30 maart de eerste zwaluwen al bij de wand rondvlogen, duurde het tot mei, voordat de kolonie zwaluwen de weg naar de wand gevonden had. De nachtvorst in april en de wind, die maar niet uit het Zuiden wilde waaien, was daar waarschijnlijk debet aan.

Omdat er kennelijk een steenmarter de wand was binnengedrongen, is begin mei schrikdraad aangebracht om de nestgaten te beschermen.

Op 17 mei zijn er 90 nestgangen geteld, welk aantal in de weken daarna groeide tot 108 op 31 mei. Daarna is het aantal nog verder gegroeid tot 119. Zie het bijgevoegde overzicht. Het is nog een heel behoorlijk aantal, maar meer dan 20% minder dan vorig jaar.

De segmenten aan de linkerkant van de wand zijn opnieuw -evenals de vorige 2 jaren- bijna niet gebruikt, ondanks het weghalen van veel begroeiing bovenop de wand eind vorig jaar. Het blijft tot dusver een raadsel waarom de zwaluwen de laatste jaren vrijwel alleen de rechterkant van de wand gebruiken. Er worden in de veelgebruikte segmenten wel veel meer gaten gebruikt in de op 1 na onderste rij dan voorheen. In 1 segment werden in die rij zelfs alle gaten gebruikt.

oeverzwaluwenwand Tweeloo 2021						
datum	17-05-21	26-05-21	31-05-21	15-06-21	5-07-21	26-07-21
segment	nestgaten	nestgaten	nestgaten	nestgaten	nestgaten	nestgaten
1	0	0	0	0	0	0
2	0	0	0	0	0	0
3	0	0	0	0	0	0
4	0	0	0	0	0	0
5	0	0	0	0	0	0
6	0	0	0	0	0	0
7	10	10	10	10	10	10
8	21	21	21	21	21	21
9	24	25	26	27	28	28
10	22	22	23	25	25	27
11	12	17	19	19	20	20
12	1	3	8	9	11	11
13	0	1	1	2	2	2
14	0	0	0	0	0	0
15	0	0	0	0	0	0
totaal	90	99	108	113	117	119

(verslag Martin Roomer)

Nieuwe oeverzwaluwenwand

Onze omgeving is geschikt voor oeverzwaluwen. De vele waterpartijen, riviertjes en kanalen zorgen voor voedsel voor de zwaluwen. Aan de hand van het aantal broedgevallen van de oeverzwaluwen is dit ook terug te vinden. Elk jaar broeden er enkele honderden zwaluwen in onze omgeving. Het zandwingebed aan de Bremenbergweg herbergt al jaren een kolonie. De zandwinning loopt, voor zover het zich laat aanzien, op zijn eind. Daarmee gaat de broedgelegenheid van de zwaluwen op deze locatie verdwijnen. Het is dus voor ons een taak om te kijken naar vervangende mogelijkheden om het aantal broedparen te behouden in onze omgeving.

Al jaren ligt er op het industrieterrein Noord II een berg zand. Er zijn door verschillende partijen enkele pogingen gedaan om hier een oeverzwaluwenwand van te maken maar tot op heden is dit mislukt.

De locatie voor een wand is echter perfect. Bij Vliegvlug ontstond toen het idee om te kijken of het mogelijk was om hier een betonwand met gaten voor de oeverzwaluwen te plaatsen. Al jaren hebben wij de wand bij Tweeloo in onderhoud, dus ervaring een dergelijke wand is aanwezig. Ons plan is een wand van 24 meter aan te leggen. Op de eerste plaats is informatie ingewonnen over het kostenplaatje. Toen wij de kosten konden overzien, werd er een plan van aanpak gemaakt. De gemeente Meppel is eigenaar van de grond, waarop de wand aangelegd moet worden. Contacten zijn gelegd met de gemeente en het plan werd voorgelegd. De bouwvergunning werd aangevraagd en die is ook verleend. Doordat er graafwerk verricht gaat worden, moest er een quickscan door een ecologisch bureau gedaan worden. Hier kwam uit dat, mochten er in het gebied ringslangen aanwezig zijn, deze de wand kunnen gebruiken voor het overwinteren. Hierdoor waren wij genoodzaakt om een raster om de wand aan te leggen, dit ter voorkoming dat evt. ringslangen in de berg zand kruipen.

amfibiescherm

Met 3 personen zijn wij hier ook 3 halve dagen mee bezig geweest. Ook het eigendomsrecht was nog even een strijdpunt. Na het realiseren van de wand wordt de gemeente eigenaar. De reden hiervoor is dat, wanneer bij wijze van spreken onze vogelwerkgroep niet meer bestaat, de voortzetting van de wand gewaarborgd is. De opstand van boompjes zal worden weggehaald. Daarvoor in de plaats zullen struiken e.d. aangeplant worden om de biodiversiteit van dit gebiedje te vergroten. In het voorjaar zullen de bloeiende struiken een mooi gezicht zijn en een dorado voor vogels en insecten. Voor onze vogelwerkgroep een groot project, Wanneer alles is aangelegd heeft onze gemeente er een mooi stukje natuur bij.

Uilen

Steenuil

De afgelopen jaren zijn er ruim 20 nestkasten geplaatst in bomen in Koekange en Nijeveen. Dit had er niet toe geleid dat wij een toename kregen van het aantal broedgevallen in deze gebieden. Wel hebben wij door inventarisaties door middel van het afspelen van het roepen van de steenuil (steenuilen reageren op het geluid) enkele van hun territoria kunnen vaststellen. Eind februari en

begin maart zijn wij enkele keren op pad geweest om op deze manier te kijken of wij nieuwe territoria van steenuilen konden vinden. Op deze manier reageerde bij een huis in Darp een steenuil op een bij ons onbekende plaats. Bij navraag bleek dat er al een oude nestkast aanwezig was en dat dit het eerste jaar was dat er nu steenuiltjes aanwezig waren. Dus een mooi resultaat. Dezelfde avond hebben wij ook het gebied in Nijeveen gecontroleerd. Ook hier riep een steenuiltje terug. Hier hadden wij het voorgaande jaar al een nestkast geplaatst dus was het spannend of hij in het komende voorjaar ook in de nestkast zou gaan broeden. Vreemd is wel dat op de twee locaties, waar de voorgaande jaren steenuiltjes hadden gebroed in een nestkast, niet werd gereageerd op het afspelen van het geluid van de steenuil.

In Koekange hadden wij ook succes. Op een nieuwe locatie bleken ook steenuiltjes te reageren. De volgende dag is hier een nestkast opgehangen en was het dus afwachten of de uiltjes hier ook gebruik van wilden maken. Op nog drie locaties in Koekange werden de aanwezigheid van steenuiltjes vastgesteld maar nestkasten waren hier al opgehangen.

Verloop van het seizoen;

Klaas Klomp, Eduard v.d. Vegt, Jans Bijker, Hilbert Folkerts, Jan Stolte en Thijs Travaille hebben zich dit jaar ingezet voor de steenuilen.

Eind april hebben wij de nestkasten voor het eerst gecontroleerd. Tijdens deze controle tref je, wanneer de nestkast bezet is, meestal eieren aan met de broedende vogels. Op deze manier kun je aan de hand van de evt. aanwezige ringnummers achterhalen wat de leeftijden zijn van de broedende vogels, waar ze geboren zijn en hoe oud ze zijn.

Koekange;

Tijdens de eerste controle eind april troffen wij 2 bezette nestkasten aan. Bij de fam. Kollen, waar de voorgaande jaren altijd steenuiltjes broedden, was het paartje steenuilen nu verdwenen. Bij de fam. de Graaf zat het steenuiltje te broeden op 5 eieren. Dit broedgeval is gelukt en er zijn 5 jongen uitgevlogen. Bij de fam. Kremer was de nestkast wel bezet. Eieren waren niet aanwezig en ook tijdens latere controles (waarbij wij wel een steenuil aantroffen in de nestkast) zijn de uiltjes niet begonnen met het leggen van de eieren, zodat hier geen jongen zijn uitgevlogen. De aanwezige nestkasten in de territoria, die wij hebben vastgesteld door middel van het afspelen van het geluid van de steenuil, werden niet bezet door de uiltjes. Bij de familie Travaille zaten de steenuiltjes weer onder de dakpannen en zijn er jongen uitgevlogen.

Darp en Veendijk;

Bij het nieuwe broedgeval in Darp lagen in eerste instantie 5 eieren in de nestkast. Hiervan zijn er slechts 2 uitgekomen en deze jongen hebben wij op 14 juni van een ring kunnen voorzien.

Steenuil met jongen in Darp

Bij de fam. van Zouwen op de Veendijk waren tijdens de eerste controle 4 eieren aanwezig. Ook hier zijn er 2 jongen geringd en deze jongen zijn ook uitgevlogen.

Nijeveen;

Bij de fam. Nooij zijn van de 4 eieren er drie uitgekomen. Dit broedgeval was wat later in het seizoen. Op 26 juni hebben we hier de jongen kunnen ringen.

Bij de fam. Reynhout zijn 3 jongen uitgevlogen. Bij de fam. Folkertsma troffen wij voor de eerste keer een bezette nestkast aan. De steenuil had maar liefst 6 eieren gelegd. Voor dit seizoen een hoog aantal in vergelijking met de aanwezige eieren in de andere bezette nestkasten.

Tijdens een controle in een later stadium bleek de nestkast echter leeg te zijn. De uiltjes waren nog wel aanwezig maar dit broedgeval was dus mislukt. Op een andere locatie op de Kolderveense Bovenboer werden roepende steenuiltjes gehoord, maar de broedlocatie hebben wij niet gevonden. In totaal hebben wij nu in Kolderveen 4 aanwezige paartjes en in Nijeveen 1.

Bosuilen

Met de bosuilen wil het maar niet lukken om een geslaagd broedgeval in een nestkast te hebben. Voorgaande jaren werden wij geplaagd door predatie van de broedgevallen in de nestkasten van de bosuilen. Wij hebben nieuwe nestkasten gemaakt die, althans dat dachten wij, minder toegankelijk zouden zijn voor marters. Toch werden dit jaar weer de eieren gepredeerd.

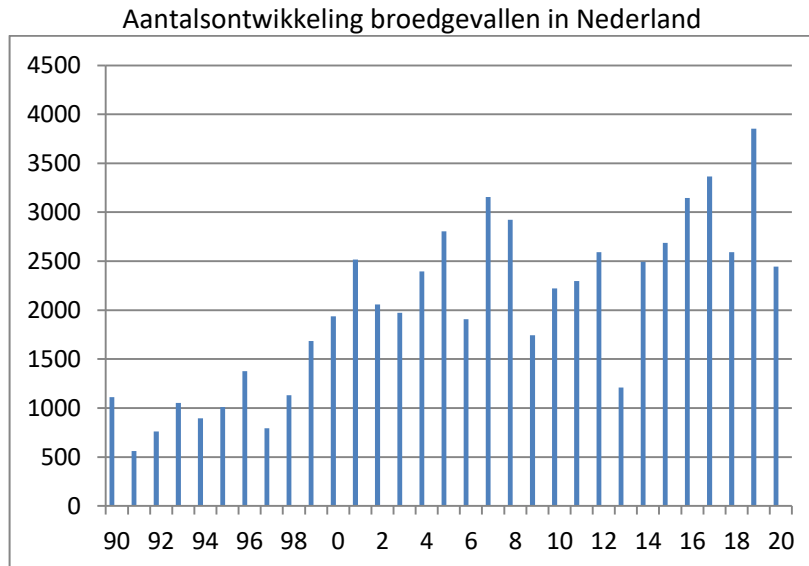
Jonge bosuilen

Kerkuilen

De voorgaande jaren kunnen wij terugkijken op voor de kerkuilen succesvolle jaren. In 2019 werd het landelijk record aantal broedgevallen genoteerd van maar liefst 3853 stuks. Vorig jaar hadden wij in ons land een terugval, maar toch hadden wij nog 2543 broedgevallen. Door de corona perikelen zijn in dit aantal niet alle broedgevallen in Nederland verwerkt. Sommige werkgroepen zijn niet of

gedeeltelijk op pad geweest om de nestkasten te controleren. In ons werkgebied hadden wij in 2019 maar liefst 52 broedgevallen. In 2020 waren dat er 39.

Schommelingen in het aantal broedgevallen zijn altijd aanwezig geweest. Het hangt af van de voedselsituatie. Meer muizen betekent meer broedgevallen en meer jongen. In de afgelopen jaren zijn de weersomstandigheden waarschijnlijk zeer gunstig geweest voor vooral veldmuizen.

Verloop van het seizoen;

Voor de kerkuilen hebben zich dit jaar Luuk Buit, Henk Jan de Boer, Jans Bijker, Klaas Klomp, Hilbert Folkerts, Eduard v.d. Vegt, Jan Stolte en Thijs Travaille ingezet.

Dat het koude voorjaar weleens van invloed zou kunnen zijn op de voedselsituatie van de uilen en dus ook op het aantal broedgevallen was natuurlijk logisch, maar wij hadden niet gedacht dat de impact zo enorm zou zijn. Per gebied heb je natuurlijk verschillen en de landelijke cijfers zijn nog niet bekend, maar wij moeten rekening houden met een landelijke (zware?) terugval van het aantal broedgevallen.

In juni zijn wij begonnen met het controleren van enkele nestkasten in ons gebied. Als steekproef nemen wij in het begin nestkasten, waarvan wij weten dat er de voorgaande jaren altijd broedgevallen in die nestkasten waren. Tijdens deze controle bleek dat de bezetting van de nestkasten laag was. Ook kwam naar voren dat er in bijna alle aangetroffen bezette nestkasten eieren of kleine jongen zaten. Dat hield dus in dat het zwaartepunt van de controles naar juli verschoven kon worden, omdat de uilen dit jaar veel later begonnen zijn met het leggen van hun eieren in onze omgeving.

Tweede week juni werden wij gebeld met het verzoek om in de regio Hooghalen de jonge uilen te komen ringen. In deze regio waren de uilen dus beduidend vroeger begonnen aan hun broedseizoen. Op 15 juni zijn hier de eerste jonge uilen geringd, dit in tegenstelling met onze omgeving, waar de eerste jongen amper uit het ei zijn gekropen.

Mastenbroek;

De voorgaande jaren hadden wij rond de tien broedparen in dit gebied. Op twee locaties, waar kerkuilen aanwezig waren, hadden wij nieuwe nestkasten geplaatst. Tot onze grote verbazing troffen wij tijdens de eerste controle van alle nestkasten in dit gebied geen enkele door kerkuilen bezette nestkasten aan. Bijzonder was ook dat wij op twee locaties slechts één kerkuil aantroffen. Conclusie is dus dat de kerkuilen in deze polder zwaar te lijden gehad hebben onder het koude voorjaar of ze zijn naar andere oorden vertrokken.

't Hoge Land

In deze regio hebben wij op 10 locaties nestkasten hangen. Normaal gesproken zijn er minimaal 3 nestkasten elk jaar bezet. Dat het dit jaar ook in dit gebied anders zou zijn bleek tijdens de controles.

In een nestkast troffen wij 6 eieren aan en in een andere nestkast kleine jongen. De overige nestkasten waren onbezet. In een later stadium van het broedseizoen bleken de eieren van de ene nestkast verdwenen en in de andere nestkast zijn 2 jongen uitgevlogen. In dit gebied zijn dus slechts 2 jongen groot geworden. Al met al een mager resultaat.

Met grote belangstelling worden de jonge uilen geringd

Wanneperveen

In Wanneperveen leek het in eerste instantie iets beter te gaan dan in de hier boven beschreven gebieden. Drie nestkasten bleken bezet. Tijdens de eerste controle bleken in twee nestkasten kleine jongen aanwezig te zijn en in één nestkast 5 eieren. Tijdens de tweede controle op 9 juli zijn de 3 jongen bij de fam. Westerhof geringd. Op 20 juli zijn bij de Fam. Visser 4 jongen geringd. Bij de fam. Brals waren de eieren verdwenen, zodat hier geen jongen zijn grootgebracht. In totaal hadden wij dus 2 geslaagde broedgevallen en één mislukte. In dit gebied zijn 7 jongen uitgevlogen.

Nijeveen en Veendijk en Havelte

Ook in deze regio hadden wij slechts 4 broedgevallen, 3 in de gemeente Nijeveen en aan de Busselterweg waren 6 eieren aanwezig maar in een later stadium waren deze verdwenen. Bij de fam. Oosterveen zijn de 2 aanwezige jongen op 9 juli geringd. Bij de fam. Kroes hadden de kerkuilen hun nest uitgekozen op een plank boven in de nok van een schuur. Voor ons een onbereikbare plaats om te controleren. Hier zijn wel jongen uitgevlogen, maar het aantal is onbekend. Bij de fam. Prins in Kolderveen was de nestkast ook bezet en hier zijn op 30 juli 4 jongen geringd en uitgevlogen.

Koekange en de Wijk

In vergelijking met de voorgaande jaren was het een redelijk seizoen wat betreft het aantal broedgevallen. Aan de Schiphorst bij de fam. Wittendorp zijn op 30 juli 4 jongen geringd en uitgevlogen. Bij mevr. Snijder aan de Stapel zijn ook op 30 juli ook 4 jongen geringd. In Koekange was

de nestkast bij de fa. Winkel bezet. Hier zijn 2 jongen geringd en uitgevlogen. Van de fam. Bottema in Koekange kregen wij een melding van aanwezige jonge uilen in de nestkast. Deze nestkast was voorheen weleens bezet door duiven, maar kerkuilen hadden er nog nooit gebroed. Bij de controle op 21 juli bleken hier 3 jongen in de nestkast te zitten. Bij de fam. Pool zaten 4 jongen in de nestkast. In totaal hadden wij in deze regio dus 5 broedgevallen met in totaal 17 jongen uitgevlogen. Vergeleken met andere delen van ons werkgebied dus nog niet eens zo'n slecht resultaat. De voorgaande jaren vlogen de meeste jonge uilen eind juni of begin juli uit. Dit jaar was dit ruim een maand later. In totaal zijn er dit jaar uit 12 nestkasten 39 jongen uitgevlogen en 3 broedgevallen zijn mislukt. Als je dan bedenkt dat wij 120 kerkuilenkasten beheren, kunnen wij stellen dat de bezetting van de nestkasten dit jaar erg laag was, namelijk 10 %.

Fam. Oosterveen	15 juni 5 eieren	9 juli 2 jongen geringd
Fam. Visser	25 juni 4 jongen	20 juli 4 jongen geringd
Fam. Bottema		21 juli 3 jongen geringd
Fam. Wittendorp	22 juni 6 eieren	30 juli 4 jongen geringd
Fam. Snijder	22 juni 6 eieren	30 juli 4 jongen geringd
Fam. Winkel	22 juni 5 eieren	30 juli 2 jongen geringd
Fam. Prins	25 juni 6 eieren	30 juli 4 jongen geringd
Fam. Lub	25 juni 5 eieren	13 augustus 4 jongen geringd
Fam. Pool	22 juni 6 eieren	30 juli 4 jongen
Fam. Kroes	25 juni eieren?	21 augustus 3 jongen?
Fam. Spans	23 juni 4 eieren	22 juli 2 jongen uitgevlogen
Fam. Westerhof	26 juni 4 jongen	9 juli 3 jongen geringd
Fam. de Boer	16 juni 6 eieren	15 juli mislukt
Fam. Brals	16 juni 6 eieren	15 juli mislukt
Fam. Prins	23 juni 6 eieren	15 juli mislukt

In Hooghalen was waarschijnlijk de voedselsituatie voor de uilen iets beter dan in onze omgeving. In totaal waren er 9 kerkuilenkasten bezet met in totaal 29 jongen. In totaal heeft deze werkgroep 40 nestkasten onder hun beheer. De bezetting is dus 22,5 %.

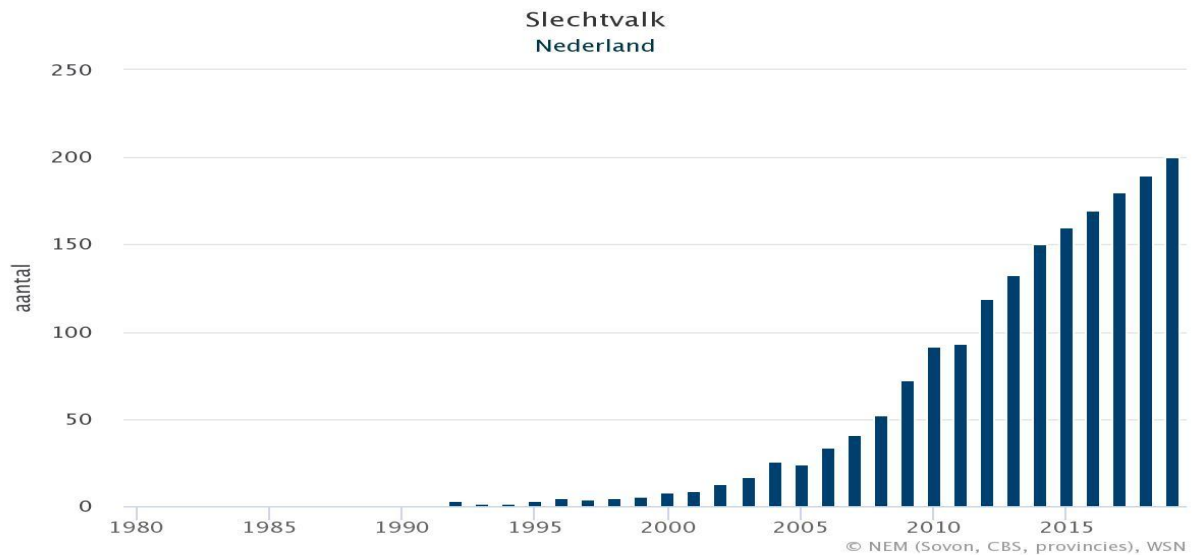
Half september hebben wij nog enkele steekproeven in ons werkgebied rondom Meppel gedaan om te kijken of er nog ergens uilen tot broeden zijn gekomen. Vooral de polder Mastenbroek had onze aandacht. Hier hadden wij namelijk geen enkel broedgeval en onze gedachtengang was dat er misschien later in het seizoen toch nog uilen zijn overgegaan tot een poging om wat jongen groot te krijgen. Helaas zijn er tijdens een controle van de nestkasten in september geen broedgevallen meer aangetroffen.

Slechtvalken

Deze razendsnelle valken doen het goed in Nederland. In de vorige eeuw kwamen deze valken niet of nauwelijks als broedvogel in Nederland voor. Vanaf de helft van de negentiger jaren begonnen ze aan een opmars en momenteel broeden er meer als 200 broedparen in Nederland. Hoge gebouwen hebben hun voorkeur als nestplaats.

In Meppel zat er al een aantal jaren een paartje maar de nestplaats was onbekend. Ook waren er regelmatig gevechten tussen slechtvalken met soms de dood tot gevolg. In eerste instantie werd er een jaar of tien geleden een nestkast geplaatst op de silo van veevoederfabriek De Heus. Ondanks dat er wel valken rondvlogen werd de nestkast niet bezet. Door uitbreiding van de silo kwam de nestkast te vervallen en werd deze bovenop de silo van de Op- en Overslag van de Agrifirm geplaatst. Ook hier werd de nestkast niet bezet. Wel is er een broedpoging geweest op het plateau van een brandtrap. Van de Agrifirm kregen wij het verzoek om op de oude silo een nestkast te plaatsen. Hier

bleken de slechtvalken nu rond te vliegen. Bij nader onderzoek kwamen wij erachter dat de valken op een luchtrooster zaten te broeden. Ze hadden 4 eieren gelegd op het zinken dak van het rooster. Door het ontbreken van nestmateriaal rolden de eieren alle kanten op zodat dit broedgeval mislukte. In eerste instantie werd de nestkast niet in gebruik genomen. Wij moesten tot vorig jaar wachten tot de nestkast bewoond werd en toen zijn er voor het eerst (voor zover wij weten) vier jonge valken uitgevlogen. Bij de Op- en Overslag was wel een paartje aanwezig maar waar ze gebroed hebben is ons onbekend.

Ontwikkeling aantal broedparen van de slechtvalk in Nederland (bron SOVON)

Dit Jaar hield het paartje valken zich veelvuldig op bij de nestkast van de oude silo. Dit had tot gevolg dat de nestkast weer in gebruik genomen werd en tijdens een controle lagen er drie eieren in. Bij de tweede controle waren de jongen geboren en konden wij een inschatting maken voor het ringen van de jonge vogels. Hiervoor werd Peter van Geneijgen uit Arnhem benaderd. Deze doet al jaren onderzoek naar de slechtvalken. Op 17 mei werden door hem de 3 jongen van de oude silo geringd. Naast de gewone ring werd er ook een tweede ring met een lettercombinatie aangebracht. Deze combinatie is met behulp van een telescoop van afstand af te lezen. Op deze manier kunnen de jonge vogels gemakkelijk na het uitvliegen gevolgd worden.

Peter van Geneijgen en Gijs Bouwmeester bezig met het ringen

Bij de Op- en Overslag wilde het aanwezige paartje, althans zo liet het zich in eerste instantie aanzien, geen gebruik maken van de aanwezige nestkast. Ze zaten veelvuldig op het plateau van de brandtrap. Iets later in het seizoen kozen ze toch voor de nestkast. Dit was 2 weken later dan op de oude silo. Tijdens een controle van de nestkast bleken ook hier 3 eieren te liggen. Op 17 mei hebben wij na het ringen van de jongen op de oude silo een bezoek gebracht aan deze nestkast. Er waren nu 3 jongen aanwezig die nog te klein waren voor het ringen. Op 31 mei kon het gebeuren en ook op deze locatie heeft Peter de 3 jongen van een ring kunnen voorzien. Om te kijken welke prooien ze hebben gevangen zijn de prooiresten verzameld en op naam gebracht.

Resultaten;

De prooiresten van 17 mei uit de nestkast van de oude silo in Meppel zijn bekeken. De soortensamenstelling komt aardig overeen met wat in Gelderland, Brabant en Limburg aangetroffen is. Misschien iets minder Postduif en wat meer kleine soorten.

De lijst is als volgt:

- Houtduif 1x
- Postduif 6x
- Spreeuw adult 10x
- Kramsvogel 2x
- Zanglijster 2x
- Gierzwaluw 3x
- Watersnip 2x
- Wintertaling
- Boerenzwaluw 1x
- Putter 1x
- Groenling 1x
- Witte Kwikstaart 1x
- Huismus 1x
- Graspieper 1x

Het is opvallend dat alle jonge duiven uit Meppel kwamen en de oudere duiven allen van verder weg! Ook bijzonder is dat er geen prooiresten van visdiefjes zijn aangetroffen. Voorgaande jaren kwamen wij op deze broedlocatie wel restanten tegen. Dit is ook niet zo verwonderlijk omdat op nauwelijks een kilometer afstand een kolonie visdiefjes aanwezig is. Deze vliegen als het ware onder de nestkast door en vormen dan een gemakkelijke prooi voor de slechtvalken.

Er is iets bijzonders met de Spreeuwen in Meppel. Ik vond veren van 10 verschillende Spreeuwen en dat waren allemaal adulten. Op andere locaties verschenen de eerste juveniele spreeuwen op 12 mei en vanaf 14 mei werden overal juveniele spreeuwen gevonden. Meppel is samen met Haren (N.B.) de enige plek waar dat niet zo was. De zendmast bij Haren staat aan een open uiterwaarden- / landbouwgebied waar geen spreeuwen broeden. Ze komen daar pas als hun jongen goed vliegvlug zijn en dan ook meteen in grote getalen. Bij het ringen van de jonge slechtvalken op 21 mei vonden we dan ook resten van 22 verschillende spreeuwen waarvan 18 juveniel en slechts 4 adult. Het is interessant om te weten waarom er vóór 17 mei nog geen jonge spreeuwen werden gepakt in Meppel.

Ook zijn de prooiresten uit de nestkast van de andere locatie verzameld. Wanneer de gegevens bekend zijn, dan zullen wij deze vermelden.

Verslag Peter van Geneijgen, onze dank hiervoor.

De normale ring en de ring met de lettercombinatie is hier zichtbaar.

Bewonderenswaardig is de korte afstand tussen de twee nesten. Af en toe werd er tussen de twee paartjes gevechten waargenomen. Niet zelden sneuvelt er een slechtvalk bij deze gevechten, maar in dit geval liep het allemaal goed af. In totaal zijn er dus 6 jongen uitgevlogen.

Bijeneters

De laatste jaren broeden de bijeneters alleen in de provincie Limburg. In de rest van Nederland komen voor zover wij weten geen broedende bijeneters voor. Vorig jaar zijn wij begonnen met het aanbrengen van geolocators (zendertjes) op bijeneters om bijv. de trekroute van deze vogels vast te stellen. Dit project wordt gefinancierd door de Vogelbescherming Nederland.

Voor de bijeneters was het ondanks de extreme wateroverlast door de vele regenval in de provincie Limburg toch een redelijk seizoen. De bijeneters hebben grote insecten zoals hommels e.d. als voedsel. Bij slechte weersomstandigheden vliegen grote insecten niet en dus kunnen de bijeneters deze prooi ook niet vangen. In eerste instantie leek het dus geen goed jaar te worden voor deze vogels.

Verloop van het broedseizoen;

Op 9 mei (eindelijk een mooie dag) kregen wij de eerste meldingen dat de bijeneters weer gearriveerd waren bij hun broedlocatie van vorig jaar. De eerste melding in de morgen betrof 2 exemplaren, een paar uur later gevolgd door een melding van 8 en 's avonds een melding van 12 stuks. Wat het aantal broedparen betrof, zag het er dus goed uit.

In een ander gedeelte van Limburg hielden zich ook 2 paartjes op.

Op 18 juni hebben wij een bezoek gebracht aan de broedlocatie waar al jaren bijeneters broeden. Dit is een groot en onoverzichtelijk gebied. Zoals het zich liet aanzien hadden wij minimaal 4 broedparen op deze locatie. Op 16 juli hebben wij weer een bezoek gebracht en hebben de nauwkeurige locaties

van de nesten in kaart gebracht. Wij hebben toen 5 broedlocaties kunnen vaststellen. Op 23 juli zijn wij weer bij de bijeneters op bezoek geweest met nu als doel ze, indien mogelijk, te ringen en van een geolocator te voorzien. Gezien de slechte weersomstandigheden tijdens de vorige dagen hadden wij niet veel vertrouwen meer in de aanwezigheid van de bijeneters, laat staan dat ze ook nog jongen zouden hebben. Tot onze verbazing werden bij 4 nesten prooien aangebracht zodat er hier nog jongen aanwezig moesten zijn. Op één locatie konden wij geen voedselvluchten meer waarnemen. Waarschijnlijk is het slechte weer of predatie hier de oorzaak van geweest. Op 23 juli hebben wij hier 3 bijeneters van een geolocator en ringen kunnen voorzien. Helaas lukte het ons niet om een bijeneter, die wij vorig jaar voorzien hadden van een geolocator, terug te vangen. Volgend jaar loopt ons onderzoek door en wordt er weer een poging ondernomen. Eind juli werden er rondvliegende jongen waargenomen.

Het opmeten van de vleugellengte

Op een andere locatie liep het in Limburg verkeerd af. Door de enorme regenval in juli kwam in gedeelten van Limburg alles onder water te staan. In het zuiden van Limburg werden de 2 aanwezige nesten, waar jongen aanwezig moesten zijn, verzwolgen door het water.

Weersomstandigheden in het gebied van de twee nesten;

Op twee KNMI stations in Zuid-Limburg ten oosten van Valkenburg viel op 13 en 14 juli meer dan 150 mm. Op het neerslagstation Schaesberg werd 158 mm. gemeten en het station Ubachsberg werd 182 mm. neerslag gemeten. Zeven andere weerstations in Zuid-Limburg noteerden in dezelfde dagen meer dan 100mm. neerslag. Nog nooit eerder (vanaf 1951) werd er in het Zuid-Limburgse heuvelland meer dan 120 mm. neerslag genoteerd in 2 dagen

Deze extreme neerslag was niet lokaal. Er viel ook zeer veel regen in de Belgische Ardennen en het Duitse stroomgebied van de Roer. In het gebied in Zuid-Limburg viel de extreme neerslag gezien de zeven weerstations met een gemiddelde hoeveelheid van 140 mm. in een gebied van 25x25 km².

In een later stadium kregen wij nog meldingen van de aanwezigheid van bijeneters in Zuid-Limburg. Ook hier speelde het hoge water de bijeneters niet in de kaart. Onduidelijk is of wij hier van een broedgeval of broedgevallen kunnen spreken.

In het aangrenzende gebied van Duitsland hebben wij ook op 24 juli gekeken naar aanwezige broedparen. Wij hebben o.a. dezelfde locatie bezocht waar de bijeneters vorig jaar gebroed hebben en verder hebben wij potentieel goede locaties bezocht. De reden hiervoor is dat de Duitse populatie weleens van invloed zou kunnen zijn op de Nederlandse. Het kan natuurlijk ook andersom zijn. Op een locatie, waar vorig jaar 7 broedparen aanwezig waren, telden wij er nu 6. Op 2 andere locaties troffen wij ook bijeneters aan. In totaal kwamen er in dit gebied dus 8 broedparen voor. Een toename van 1 broedpaar.

Onze dank gaat uit naar Patrick Lemmens, Nicky Hulzebosch, Hermie Laugs en Paul Evers.

Kleine plevier

Het aantal broedparen van de kleine plevier zal de komende jaren in Meppel afnemen. Nu is het wel een soort die al gauw een gebiedje ontdekt heeft om te nestelen, maar bijv. het zandwingebied aan de Bremenbergweg zal verdwijnen. Al enkele jaren broeden hier deze kleine pleviertjes. Dit jaar hebben boven op het zanddepot 2 paartjes hun nestje gemaakt. Vorig jaar waren er 3 paartjes. Tot onze verbazing broedde er nu een paartje in de onderverharding van een aan te leggen parkeerplaats aan de Setheweg. Er zijn hier twee jongen groot geworden. Op het grinddak van het bedrijf Aarnink broedde ook weer een paartje. Bij de nieuwbouwwijk Nieuwveenselanden waren ook twee paartjes aanwezig op de onderverharding van een aan te leggen straat. Waarschijnlijk was het hier door wandelaars e.d. toch te druk voor de vogels want ze zijn hier niet tot broeden gekomen.

Overlijden van Klaas Klomp

Helaas hebben wij dit jaar afscheid moeten nemen van Klaas Klomp. Als bestuurslid werd hij zeer gewaardeerd, maar ook zijn inzet voor de uilen in vooral het gebied Koekange en De Wijk was groot. Altijd stond hij klaar voor allerlei zaken die voor de vogelwerkgroep nodig waren. Van nestkasten maken en het ophangen ervan tot het opzetten van het beschermingswerk in de regio toe. Wij zullen hem missen.

Bestuur 2021

Hilbert Folkerts	voorzitter
Wil Kouwenhoven	secretaris
Henk Tebberman	penningmeester
Henk van der Waal	lid
Klaas Klomp	lid
Bert Robbe	lid

Werkgroepen;

Weidevogels	Klaas Tuut, Jans Bijker, Jelmer Bakker, Herman Bus, Jonne Bus en Hilbert Folkerts
Uilen	Jans Bijker, Eduard van der Vegt, Klaas Klomp, Luuk Buit, Henk Jan de Boer, Jan Stolte, Thijs Travaille, Erwin Kuiper en Hilbert Folkerts
Torenavalken	Arjan schadenberg, Erwin Lok en Jan Roelof Klaassen
Nestkasten	Fred de Groot, Ben Geel, Marinus van Dam, Henk van der Waal, Karin Theissen, Kees Vanger en de familie Roomer.
Visdiefjes	Henk Tebberman, Hilbert Folkerts en Jans Bijker
Oeverzwaluwen	Alle vrijwilligers van Vliegvlug
Bijeneters	Matthias Koster en Hilbert Folkerts

Colofon

Informatie:	Vogelwerkgroep Vliegvlug
Foto's:	Archief Vliegvlug
Websites:	www.vliegvlugmeppel.nl www.bijeneters.nl
Emailadres:	info@vliegvlugmeppel.nl

Blad 1

Kolommenbalans. Periode 01-01-2021 t/m 31-12-2021 Stichting Vogelwerkgroep Vliegvlug Meppel

Omschrijving	Debet (W&V)	Credit (W&V)	Debet (Balans)	Credit (Balans)
NL58.RABO.0333.1001.15 per 31-12-2021			12.444,28	
NL58.RABO.0333.1001.15 per 31-12-2020				840,68
Drukwerk + advertentie Klomp	553,65			
Porti	8,64			
Administratie	75,90			
Kosten Website	218,02			
Kosten Frisse Start	518,09			
Kosten zwaluwwand	1.256,95			
Kosten projecten algemeen	881,44			
Bankkosten	119,37			
Bankrente 01-01-2020 t/m 31-12-2020		2,21		
Kruisposten	100,00	100,00		
Donaties		2.766,00		
Donaties zwaluwwand		8.576,00		
Subsidies		241,45		
Subsidie Frisse start		500,00		
Baten projecten algemeen		3.150,00		
Totaal	3.732,06	15.335,66	12.444,28	840,68
Resultaat	11.603,60	0,00	0,00	11.603,60
Totaal generaal	15.335,66	15.335,66	12.444,28	12.444,28

Resultaat 2021 11.603,60

In 2022 nog te betalen facturen zwaluwwand 20.724,88